

CAC

Comissió d'Acció Climàtica
Parlament de Catalunya

Sessió 16. Dimecres, 14 de setembre de 2022. XIV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Proposta de resolució sobre el projecte d'estabilització del litoral del Marisme. Tram. 250-00715/13 Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, juntament amb 1 altre(s) diputat(s) Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 259, 18; esmenes: BOPC 379, 16).
 2. Proposta de resolució sobre la redacció d'un pla marc d'actuacions a les badies del delta de l'Ebre. Tram. 250-00640/13 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 314, 44; esmenes: BOPC 357, 25).
 3. Compareixença d'una representació de l'Institut de Ciències del Mar - Consell Superior d'Investigacions Científiques davant la Comissió d'Acció Climàtica per a informar sobre el projecte de macroparc eòlic marí al nord de la Costa Brava. Tram. 357-00360/13 Comissió d'Acció Climàtica. Compareixença.
 4. Compareixença de Josep Lloret, professor de la Universitat de Girona, davant la Comissió d'Acció Climàtica per a informar sobre el projecte de macroparc eòlic marí al nord de la Costa Brava. Tram. 357-00361/13 Comissió d'Acció Climàtica. Compareixença.
 5. Compareixença d'una representació del Centre d'Estudis Avançats de Blanes - Consell Superior d'Investigacions Científiques davant la Comissió d'Acció Climàtica per a informar sobre el projecte de macroparc eòlic marí al nord de la Costa Brava. Tram. 357-00362/13 Comissió d'Acció Climàtica. Compareixença.
-

Punt 1 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre el projecte d'estabilització del litoral del Maresme

250-00715/13

PRESENTACIÓ: GP CUP-NCC

Reg. 65885 i 66103 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 05.07.2022

A la Mesa del Parlament

Eulàlia Reguant i Cura, portaveu, Dani Cornellà Detrell, portaveu adjunt del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució en relació a una fase del projecte d'estabilització del litoral al Maresme, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Acció Climàtica, amb el text següent:

Exposició de motius

La situació preocupant dels sistemes litorals, i concretament a el Masnou al Maresme, és una evidència de la fragilitat del model d'usos actual d'aquests espais. Platges, ports, esculleres, dics, espigons, col·lectors sense control dels residus sobrers dels sobreexidors, etc., són els elements més fàcilment identificables que ens demostren que cal un canvi radical de gestió, usos, paradigma i futur pels nostres sistemes litorals. Dècades de polítiques de gestió nefastes, amb dragatges massius per crear unes platges impròpies, no només han suposat un malbaratament de recursos econòmics, sinó que ens han portat a una situació encara molt més precària, amb infraestructures a ran d'aigua totalment desprotegides i uns ecosistemes marins incapaços de recuperar-se després de tants anys d'abusos.

El passat mes de setembre el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de la Generalitat presentava l'informe «Un litoral al límit». Les conclusions són demolidores:

- El nivell del mar a l'Estartit ha pujat pràcticament 10 cm en els darrers 30 anys i a nivell global les projeccions apunten a una pujada de fins a 1 m de cara a finals de segle.
- Només un 20% de la costa disposa de suficient espai d'acomodació per continuar enretirant-se davant de la pujada del nivell del mar. Des de 2017 s'està observant una regressió significativa de les platges en alguns sectors del litoral metropolità, amb taxes de regressió mitjana de fins a 9,8 m/any a Badalona i de 7,5 m/any a Montgat.
- La previsió més favorable és que l'any 2035 només un 54% de les platges actuals compleixin les condicions d'amplada necessàries per a proveir serveis de lleure.
- Entre els anys 2002 i 2010 es van aportar aproximadament 775.000 m³/any de sorra al litoral català, majoritàriament a les platges de Barcelona. No obstant això, la regeneració de sorra amb mitjans mecànics és insostenible a llarg termini i té uns costos econòmics i ambientals elevats i creixents.

- Un 70 % de les espècies i un 50 % dels hàbitats dels sistemes litorals i marins inclosos a la Directiva Hàbitats estan en mal estat de conservació.
- S'observa una regressió de les praderies de posidònia i altres fanerògames, que es troben molt fragmentades i fan front a pressions molt fortes com l'emissió de contaminants, l'artificialització de la costa, la regeneració artificial de platges, sistemes de pesca per arrossegament, etc.
- L'elevada congestió, la rigidització artificial del litoral i la retenció de sediment al llarg de les conques hidrogràfiques, en un efecte combinat amb la pujada del nivell del mar i canvi de patrons en l'onatge, esdevenen els principals elements de degradació i pèrdua d'hàbitats, tant en termes de superfície com de qualitat i resiliència.
- La Mediterrània rep, anualment, més de 200.000 tones de plàstic (IUCN, 2020a) i la major part dels plàstics trobats en platges corresponen a fragments de residus de consum: ampolles, embolcalls d'aliments i cigarretes.
- Els impactes del canvi climàtic sobre la costa (pujada del nivell del mar, tempestes marines més destructives, pluges amb un règim més torrencials, etc.) afectaran les infraestructures de transport, d'energia, de sanejament, de comunicacions, els ports i les obres de protecció.

Per aquest motiu, l'informe conclou que: *«La visió d'un litoral sostenible implica necessàriament que l'acció humana estigui circumscrita a la seva capacitat de càrrega, tenint en compte els escenaris de canvi climàtic i considerant les múltiples influències i interaccions ecològiques, socials i econòmiques amb altres territoris. Circumscriure l'activitat humana als límits del litoral implicarà nous models de desenvolupament econòmic que permetin la substitució d'aquelles activitats motrius de la degradació actual vers el nou paradigma i amb solucions que es basin en potenciar la natura. Aquest acomodament social i econòmic a la capacitat de càrrega també ha d'anar de la mà d'un procés ambiciós de restauració, desrigidització i conservació activa, tant de la zona emergida com de la submergida».*

L'any 2014 el Ministerio para la Transición Ecológica va presentar el projecte anomenat «Estrategia de actuación en el Maresme». Un projecte extemporani, concebut exclusivament en clau d'enginyeria i amb nul·la mirada mediambiental, que aposta per les mateixes solucions fracassades del passat amb dragatges massius de sorra i la construcció de desenes d'espigons, i que és totalment contrari a les polítiques de gestió actuals que emanen tant d'Europa (Protocol de Gestió Integrada de les Zones Costaneres del Mediterrani), com de la Llei 8/2020 de Protecció de Litoral. A més a més, aquest pla de gran abast, que afectaria una part important del litoral català, no ha estat mai debatut ni aprovat pel Parlament de Catalunya, ni tampoc inclou cap estudi d'impacte ambiental que l'analitzi en la seva totalitat.

A llarg dels darrers anys fins a una desena d'ajuntaments del Maresme hi han manifestat la seva oposició a través de mocions i declaracions institucionals. Al 2018 una cinquantena d'experts i científics van signar el manifest de la Plataforma Preservem el Litoral del Maresme en contra del pla del Ministeri. I fins i tot al Senat s'hi va aprovar una moció (24 de març de 2021) que instava a replantejar la totalitat del projecte i proposava un seguit d'estudis en matèria d'aportacions sedimentàries de les conques fluvials, infraestructures, etc.

Malgrat tot, el Ministeri per a la Transició Ecològica pretén tirar endavant la primera fase del projecte al tram comprès entre Premià de Mar - El Masnou, i situa l'inici de les obres pel proper mes d'octubre. Val a dir que l'Ajunta-

ment del Masnou ha reiterat en diverses ocasions al Ministeri la seva oposició al projecte, i també que la realització de les obres a Premià de Mar tindrien igualment un greu impacte sobre el litoral del seu municipi.

Els nombrosos estudis i informes de què disposem avui ens deixen clara la gravetat de la problemàtica del litoral maresmenc, on la regressió de les platges ha arribat a posar en risc la integritat d'infraestructures vitals com ara la línia R1 de Rodalies. Sabem, doncs, que ens calen solucions urgents, però també sabem que no podem fer-ho amb les mateixes tècniques d'enginyeria del passat. Els experts en enginyeria marítima avui reconeixen que les actuacions basades en grans moviments de sorres i defenses rígides amb pedres, no només no solucionen el problema, sinó que l'agreu. I el que és pitjor, hipotequen contra el qual el Ple de l'Ajuntament del Masnou s'hi va manifestar contrari en diverses ocasions, doncs aposta per les mateixes solucions fracassades del passat i és totalment contrari a les polítiques de gestió que emanen tant d'Europa (Protocol de Gestió Integrada de les Zones Costaneres del Mediterrani), com de la Llei 8/2020 de Protecció de Litoral. les possibles solucions futures que necessitem emprendre per tal que tota la façana litoral assoleixi una resiliència que actualment no té.

Tenim el coneixement científic per posar en pràctica noves formes de gestió del litoral, i disposem de les lleis per fer-ho. Només cal que l'administració actuï amb diligència i es posi en marxa.

Resulta evident que al Port i les platges del Masnou els cal un nou enfocament dedicat a la rehabilitació i millora dels espais naturals, com elements de valor a potenciar i protegir i, alhora, solucions perquè tota la façana litoral assoleixi una resiliència que actualment no té. Ens cal un canvi de paradigma en la gestió de les platges del municipi i fer passes en el sentit de recuperar les dinàmiques naturals dels sistemes costaners.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. A traslladar al Ministeri de Transició Energètica, l'oposició que genera al territori el projecte «*Estrategia de Actuación en el Maresme*» d'estabilització del litoral.
2. A traslladar al Ministeri de Transició Energètica, que respecti la voluntat de l'Ajuntament del Masnou per trobar alternatives més en línia en amb la situació d'emergència climàtica, i paralitzi durant uns mesos de forma temporal el projecte «*Estrategia de Actuación en el Maresme*» en la seva fase que d'actuació «*Proyecto de actuaciones en el Maresme; Premià de Mar - El Masnou*».
3. A traslladar al Ministeri de Transició Ecològica, que en el «*Proyecto de actuaciones en el Maresme; Premià de Mar - El Masnou*» no es pot tirar endavant cap de les actuacions previstes, ja que la «*Resolución de 9 de diciembre de 2020, de la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental, por la que se formula declaración de impacto ambiental del proyecto Actuaciones en el Maresme TT.MM. del Masnou-Premià de Mar (Barcelona)*» emet un sol informe conjunt d'impacte ambiental, obligant a fer l'actuació sencera o no fer-la en cas d'oposició d'un dels dos municipis, com és el cas.

4. A que Departament d'Acció Climàtica i al Departament de Territori que, conjuntament i de forma urgent, iniciïn el procediment de sol·licitud d'un projecte pilot amb entitats científiques com ara el Laboratori d'Enginyeria Marítima (LIM) de la UPC o el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CE-AB-CESIC), amb els següents objectius:

- Protecció dels punts més febles de la línia R1 de Rodalies al seu pas per la comarca del Maresme, a partir d'estructures toves, temporals i reversibles, que permetin assegurar la seguretat d'aquesta infraestructura.
- Revisió del pla «Estrategia de Actuación en el Maresme» per avaluar-ne la seva adequació a les estratègies de gestió litoral actuals, així com a la Llei 8/2020 de protecció i ordenació del litoral.
- Inici de proves pilot en diferents indrets del Maresme en clau d'estabilització de sediments i recuperació dels hàbitats litorals (terrestres i marins) a partir de la utilització de les anomenades solucions basades en la natura (NBS), i acord al Protocol de Gestió Integrada de les Zones Costaneres del Mediterrani.

Palau del Parlament, 14 de juny de 2022

Eulàlia Reguant i Cura, portaveu; Dani Cornellà Detrell, portaveu adjunt, GP CUP-NCG

ESMENES PRESENTADES

Reg. 71715, 71735 / Admissió a tràmit: Mesa de la CAC, 09.09.2022

GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS PER CATALUNYA (REG. 71715, 71735)

Esmena 1

GP de Junts per Catalunya (1)

~~De supressió~~ i addició al punt 1

1. A traslladar al Ministeri ~~de per a la Transició Energètica~~ *Ecologia i Repte Demogràfic*, ~~l'oposició~~ *la urgència en l'execució de les actuacions previstes que genera al territori* del projecte «Estrategia de Actuación en el Maresme» d'estabilització del litoral i la necessitat d'acordar aquestes actuacions amb el territori i amb totes les administracions catalanes.

Esmena 2

GP de Junts per Catalunya (2)

~~De supressió~~ i addició al punt 2

2. A traslladar al Ministeri ~~de per a la Transició Energètica~~ *Ecologia i Repte Demogràfic*, que respecti la voluntat de l'Ajuntament del Masnou per trobar alternatives *consensuades* més en línia en amb la situació d'emergència climàtica, ~~i paralitzi durant uns mesos de forma temporal el projecte «Estrategia de Actuación en el Maresme» en la seva fase que d'actuació «Proyecto de actuaciones en el Maresme; Premià de Mar – El Masnou».~~

Esmena 3

GP de Junts per Catalunya (3)

De modificació del punt 4

4. Instar al Govern de l'Estat a signar un Acord o Conveni amb la Generalitat de Catalunya per tal dissenyar un projecte pilot amb entitats científiques com ara el Laboratori d'Enginyeria Marítima (LIM) de la UPC o el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CESIC), amb els següents objectius:

– Protecció dels punts més febles de la línia R1 de Rodalies al seu pas per la comarca del Maresme.

– Revisió i impulsar el pla «Estrategia de Actuación en el Maresme» per avaluar-ne la seva adequació a les estratègies de gestió litoral actuals, així com a la Llei 8/2020 de protecció i ordenació del litoral.

– Inici de proves pilot en diferents indrets del Maresme en clau d'estabilització de sediments i recuperació dels hàbitats litorals (terrestres i marins) a partir de la utilització de les anomenades solucions basades en la natura (NBS), i acord al Protocol de Gestió Integrada de les Zones Costaneres del Mediterrani.

Punt 2 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la redacció d'un pla marc d'actuacions a les badies del delta de l'Ebre

250-00640/13

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 55618 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 17.05.2022

A la Mesa del Parlament

Alicia Romero Llano, portaveu, Silvia Paneque Sureda, diputada, Joaquim Paladella Curto, diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució per la redacció d'un pla marc d'actuacions a les badies del Delta de l'Ebre, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Acció Climàtica, amb el text següent:

Exposició de motius

És evident que hi ha un dèficit històric pel que fa a la gestió de les dues badies del Delta de l'Ebre: la dels Alfacs al sud i la del Fangar al nord.

Les badies són espais de la més elevada importància per a l'ecosistema del Delta de l'Ebre, però també per la vida i economia del conjunt del Delta. Les badies acullen la concentració d'empreses productores de marisc més important de Catalunya: 90 plataformes muscleres i ostreres a la badia del Alfacs i 70 a la badia del Fangar. També a les badies es practica diverses modalitats de pesca tradicional professional i activitats associades a la mateixa pesca amb el turisme.

L'activitat pesquera es desenvolupa en diverses infraestructures portuàries que també tenen activitats esportives i recreatives, amb una important incidència turística i econòmica que repercuteix directament en l'economia de la zona.

En paral·lel les badies, per les seues condicions ambientals que les fan úniques, acullen uns valors naturals excepcionals com la Nacra mediterrània (*Pinna nobilis*) i importants praderies de fanerògames marines protegides com la *Cymodocea nodosa*, entre d'altres. La idoneïtat d'aquest entorn comporta que hi ha multitud d'espècies marines i cadenes tròfiques complexes que aporten aliments a espècies com dofins o tortugues babau. Així mateix, és lloc d'hivernació de moltes espècies d'aus marines. Les dues Badies estan incloses a la Xarxa Natura 2000 i tenen un important estatus de protecció mediambiental, essent el Parc Natural del Delta de l'Ebre el seu òrgan gestor.

D'altra banda, bona part de les aigües sobreres dels arrossars desemboquen a les badies a través de la xarxa de desguassos que històricament han construït i gestionat les Comunitats de regants. Aigües que venen carregades de matèria orgànica i que, en fer cap a les badies, disminueixen la transparència de l'aigua i que poden provocar problemes als mol·luscos i peixos, tant de espècies comercials com de protegides. Fa uns 15 anys es van transformar hectàrees d'arrossars properes a les badies en filtres verds per depurar aques-

tes aigües prèvia a la sortida a les badies, però no han arribat a funcionar com s'havia previst.

Un altre problema específic de la badia del Fangar és el tancament progressiu de la bocana, per la disposició d'una mitja de 120.000 metres cúbics anual de sorres. Aquest estretament provoca una disminució d'entrada d'aigua del mar exterior i de retruc un alentiment de la circulació de l'aigua per l'interior de la badia, provocant un augment de la temperatura de l'aigua a l'estiu que comporta l'increment de la mortalitat de mol·luscos i altres espècies sensibles.

Cal recordar també que la gestió d'aquest entorn únic és molt complex, i afecta a diferents administracions i ens de caràcter estatal i autonòmic.

Fa 4 anys, la Generalitat va crear la Taula de Cogestió de l'Aqüicultura al Delta de l'Ebre, més recentment el Govern va anunciar la creació del Pla integral de gestió de l'aigua dolça del Delta de l'Ebre i fa poques setmanes el Departament va anunciar que projectava reobrir la bocana de la badia del Fangar.

Des del Grup Parlamentari Socialista - Units per Avançar trobem aquestes iniciatives benintencionades, però la realitat ens fa veure que poc s'ha avançat per resoldre els problemes de les badies. És per això que creiem necessari un Pla marc que marqui els objectius a assolir mitjançant un full de ruta ben definit, amb accions concretes que harmonitzi la preservació ambiental i que a la vegada integri i millori l'activitat humana que es desenvolupa a l'interior de les badies.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a redactar un Pla marc d'actuacions a les Badies del Delta de l'Ebre, que entre d'altres abordi els punts següents:

- a. Reconvertir els filtres verds en autèntics decantadors de matèria orgànica.
- b. Dignificar les instal·lacions portuàries marisqueres de la Illa de Mar i Petita Venècia.
- c. Dragar la bocana de la península del Fangar per millorar la circulació de l'aigua de l'interior de la badia.
- d. Delimitar les zones de lliure navegació de l'interior de les badies de les que han d'estar restringides pels seus valors ambientals.

Palau del Parlament, 4 de maig de 2022

Alícia Romero Llano, portaveu, Silvia Paneque Sureda, Joaquim Paladella Curto, diputats, GP PSC-Units

ESMENES PRESENTADES

Reg. 66107 / Admissió a tràmit: Mesa de la CAC, 08.07.2022

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA, GRUP PARLAMENTARI DE
JUNTS PER CATALUNYA (REG. 66107)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per
Catalunya (1)

De modificació

El Parlament de Catalunya insta el Govern a executar una estratègia sòlida per protegir el delta de l'Ebre que consti d'accions estratègiques, planificades i calendaritzades a curt, mig i llarg termini. Aquesta estratègia ha de ser un model de cohesió en base a la sostenibilitat que contempli tres àmbits: governança, gestió i la comunicació per evitar la regressió del Delta i la subsidència amb solucions basades amb la natura.
